

« عنوان : مهاجرت »

« نام و نام خانوادگی : سهراب خسرویانی »

« شهرستان : یزد »

مقدمه :

در طول تاریخ مهاجرت یک امر طبیعی بوده است و مردمان بسیاری در اثر وضعیت آب و هوا ، اجتماعی ، سیاسی ، اقلیمی ، دینی و غیره مجبور به مهاجرت گروهی شده اند. از مهاجرت قوم آریایی در هزاره های پیش از میلاد گرفته تا مهاجرت پیامبران و غیره. اصولاً بینیم به چه دلایلی بوده است.

دلایل مهاجرت :

در هزاره های پیش از میلاد قوم آریایی در اثر بدی آب و هوا و جوی مجبور شده اند برای بهبود وضعیت زندگی خود و دامهای خود که کار اصلی و منبع درآمد آنها بوده است، از سرزمینهای دیگر به سرزمینهای فلات مرکزی ایران کوچ کرده و در آنجا سکونت نمایند. به گواهی تاریخ زندگی بهتری را شروع می کنند و عده ای از این قوم به هند و اروپا کوچ می کنند. تمام پیامبران مجبور بوده اند برای گسترش دین خود از سرزمین اصلی و مادری خود مهاجرت کنند - زرتشت به بلخ ، موسی به فلسطین و ...

اما وضعیت مهاجرت زرتشتیان در طول تاریخ به چه دلیلی بوده است که در این مقاله به بررسی آن می پردازیم. زرتشتیان در تاریخ خود دارای فراز و نشیبهای فراوانی بوده اند که از زمان خود زرتشت تا کنون می باشد. در زمان خود پیامبر در اثر آزار و اذیت پیشوایان مذهبی، خود زرتشت با یارانش برای گسترش آیین راستی مجبور شدند تا از سرزمین اصلی خود به سرزمین دیگر مهاجرت کنند و در آنجا به گسترش آیین راستی بپردازند که در این کار موفق هم شدند. چنانکه در هات ۵۳ بند ۱ آمده است : « همه خواستهای اشوزرتشت اسپنتمان به بهترین وجه برآورده شده و اهورامزدا او را از بهترین بخشایش برخوردار ساخته است. بدین معنی که یک زندگانی خرم و نیک و سراپا پارسایی برای همیشه به او عنایت فرموده و حتی کسانی که با او دشمنی می ورزیدند آموخته اند که به او احترام گذارند و در گفتار و کردار از آیین بهی پیروی کنند. » بعد از پیامبر مهاجرت های گسترده ای که در اثر فشار دینی باشد، صورت نگرفته است تا اینکه بعد از ساسانیان در اثر حمله اعراب عده ای از دیار و کاشانه خود دل کنند و برای حفظ دین و آیین خود از شهرهای ایران به شهرهای دیگر که امن تر بوده، مهاجرت کردند تا جایی که مجبور به مهاجرت از کشور خود نیز می شوند.

در طول زمان گاهی وضعیت زرتشتیان بهتر یا بدتر می شود. بعضی مقاومت می کردند و آنهايي که تاب مقاومت نداشته و ایمانی ضعیف تر داشته، دست از دین خود کشیده و تابع اکثریت می شدند. این وضعیت تا زمان صفویه ادامه می یابد و در این زمان فشارها بر زرتشتیان زیادتر شد به صورتی که جمعیت پنج میلیونی زرتشتیان در اوایل صفویه به یک میلیون نفر در اواخر صفویه و در اواخر قاجار نیز به ۸۰۰۰۰۰ نفر می رسد. ارقام موجود این واقعیت را می رساند که فشار جزیه و تحقیر بسیار بوده است و در اوایل حمله اعراب تمام ایرانیانی که مسلمان شده بودند به عنوان موالی می شناختند و خوشه زرتشتیان هم مباح بود و این بدان معنی است که تاریخ در این زمان روشن تر است و واقعیت ها بیان گردیده است.

زرتشتیان در زمانی که فشار و تحقیر بر آنها زیاد بود به سه دسته تقسیم می شدند :

۱- عده ای ملیت را به دین ترجیح داده و ماندگار ایران شدند و به دین اسلام در آمدند ولی ملیت خود را حفظ کردند. این افراد رنج کمتری متحمل گشتند و کم کم به فراموشی سپرده شدند.

۲- دسته دوم دین را بر ملیت ترجیح می دادند و تصمیم به مهاجرت گرفتند. این افراد با مشقت فراوان با رنجها، مصیبتها، دردها و بیماریها دست و پنجه نرم کرده و به سرزمین دیگری از جمله هند مهاجرت کردند که به پارسیان معروفند. کتاب قصه سنجان داستان این افراد را توضیح داده است.

۳- اما دسته سوم افرادی بودند که نه حاضر شدند ملیت خود را از دست بدهند و نه دین خود را. این افراد تصمیم به مقاومت گرفتند ، رنجها کشیدند، تحقیرها شدند، خونها دادند، زخم زبانها شنیدند و جزیه ها دادند ولی مقاومت کردند.

ما که در ایران زندگی می کنیم نوادگان آنها هستیم که حتی از رنجهای آنها نیز باخبر نیستیم و نخواهیم شد و نمی خواهیم که باخبر شویم. در آن برهه از زمان که پارسیان هند که مهاجرت کردند می بینیم که وضعیت بهتری پیدا می کنند و حتی در اواخر دوره قاجار به کمک زرتشتیان ایران می شتابند و آنها را با نفوذی که داشتند نجات می دهند و دین خود را حفظ می کنند و با پیروی از دستورات پیامبر خود که راستی و درستی و ... است در هندوستان پیشرفت می کنند که به نیکنامی معروفند و زندگی بسیار نیکی دارند و کمک همین پارسیان است که ما در ایران ماندگار شدیم و سرافراز زندگی می کنیم. یکی از دلایل موفقیت آنها پیروی از دستورات پیامبر خود و در یک جا ساکن شدن است. اکثریت آنها در بمبئی ساکن شدند تا نزدیک هم باشند و پراکنده نباشند. در اواخر دوره قاجار زندگی زرتشتیان با کنار نهاده شدن جزیه و یک سری کمبودها بهتر از گذشته شد و مشکلی نداشتند و بعد از انقلاب نیز زرتشتیان با مشکلی مواجه نبوده و نیستند.

و حالا کجا با این شتابان؟!

در طول تاریخ اگر مهاجرت صورت پذیرفته است برای بهتر شدن زندگی بوده است و نه بدتر شدن آن. کسانی که مهاجرت کردند زندگی بهتری را شروع کرده و دارای هدف خاصی بودند. این مهاجرت به صورت دسته جمعی انجام می شد و سپس در یک جا سکونت کرده و مسائل و مشکلات یکدیگر را حل می کردند. نمونه آن را در مهاجرت پارسیان می بینیم ولی مهاجرت های اخیر به کشورهای بیگانه برای چیست که موضوع همایش همین است. آیا مفید است یا مضر؟ ضرورتی دارد یا نه؟ و اگر نه چطور باید با این پدیده مبارزه کرد؟ و اگر خوب است چطور باید به آن شتاب داد؟

اصولا رفتن این افراد به خارج از کشور به نظر حقیر سه دلیل دارد :

۱- ۱۰٪ برای ادامه تحصیل که اگر افرادی دارای این هدف باشند و واقعا برای ادامه تحصیل و کسب علم کشور را ترک کنند که بعد از تحصیل به کشور برگردند و مثمر ثمر باشند که هدف مقدسی است.

۲- ۱۰٪ افراد برای یافتن کار بهتر و درآمد بیشتر به آنجا می روند. این دسته در فکر برگشت نیستند و به بیراهه می روند.

۳- ۸۰٪ افرادی هستند که در اثر چشم و هم چشمی برای گشت و گذار می روند تا ببینند چه خبر است و کشور را ترک می کنند و عمده خروج به همین خاطر است. این دسته از افراد با کمبودها ، تحقیرها ، رنجها مواجه می شوند و بالاخره نه راه پس دارند و نه پیش و باید تحمل کنند. متأسفانه به غیر از تعدادی که رفتند و با این مشکلات مواجه شدند حاضر نیستند اطلاع رسانی کنند تا لاقول دیگران زندگی خود را به آب و آتش نکشند.

« می گویند روزی چهار دزد برای دزدی به خانه ای می روند که بر روی پشت بام آن خانه سوراخی می یابند. تصمیم می گیرند از طریق این سوراخ وارد خانه شوند. دزد اول از این سوراخ پایین می رود و به کاهدان برمی خورد. نفر دوم از او می پرسد : چه خبراست؟ دزد اول چیزی نمی گوید و به او اشاره می کند که پایین بیاید. او نیز به کاهدان برمی خورد و به نفر بعدی چیزی نمی گوید تا اینکه دزد چهارم نیز به جمع آنها می پیوندد.

«حالا نیز همان داستان است و چهار دزد. آنهایی که رفتند می خواهند که دیگران نیز رنجهای آنها را تحمل کنند تا تنها نباشند و حتی حاضر نیستند بگویند اشتباه کردند. اگر آنها در یک شهر سکونت داشتند و می توانستند با هم ارتباط برقرار کنند موفق تر بودند ولی متاسفانه هر کدام در شهرهای مختلف پراکنده هستند.

نتیجه گیری :

فرزندان این افراد چه در اینجا متولد شده باشند و چه در آنجا با فرهنگ ایرانی زرتشتی بیگانه اند ، نه از جشنها خبری دارند نه از مراسم گهنبار و سال و روزه و پرسه و ... نه از کلاس دینی خبری است و نه از کنکاش موبدان و غیره. این افراد در فرهنگ غرب ذوب می شوند و دیگر نشانی از آنها باقی نمی ماند ، چون پراکنده اند. اگر این افراد ادعا می کنند که برای فرزندان خود و آینده آنها مهاجرت می کنند سخت در اشتباهند. چون این فرزندان دیگر برای آنها فرزندی نمی کنند.

جوانهایی که برای کار می روند فکر می کنند آمریکا، ژاپن ده سال پیش است که بتوانند سرمایه به دست آورند. اینها فقط عمر خود را هدر می دهند و وقتی متوجه می شوند که عمری از آنها گذشته است ، نه زندگی دارند و نه خانواده و از هم سالان خودشان که مهاجرت نکرده اند ، خیلی عقبند. در آنجا همسری مسیحی و غیره اختیار کرده و دیگر برای ایران و زرتشتی بیگانه اند. پدران و مادرانی که فرزندان خود را تشویق به مهاجرت به کشورهای بیگانه می کنند بدانند این فرزندان در پیری دست آنها را نخواهند گرفت و به کمک آنها نخواهند آمد. پس به خود بیاییم و چاره ای بیندیشیم تا شاید جبران آن امکان پذیر باشد. اگر در کشور خودمان مشکلی وجود دارد یا کمبودی احساس می شود ، باید راه حلی برای آن پیدا کنیم و ماندگار شویم و نام نیاکان خود را به دست فراموشی نسپاریم. اما این راه کارها به نظر حقیر در این سراب مفید خواهد بود.

راه کارها :

- ۱- باید کسانی را که رفته اند و پشیمان برگشته اند در همایش دعوت نمود تا مردم بویژه جوانها را توجیه کنند و آگاه گردانند.
- ۲- مسئولین سعی کنند کمبود ها و کسری ها را رفع نمایند تا بهانه ای برای مهاجرت نباشد.
- ۳- برای کسانی که به خاطر ادامه تحصیل و کسب علم و دانش به خارج از کشور سفر کردند امکاناتی فراهم شود تا بعد از پایان تحصیلات دانش آموختگان برای خدمت به مردم و کشور خود برگردند.
- ۴- شغلهایی در نظر گرفته شود تا جوانها مایل به ماندن باشند تا رفتن.
- ۵- بالاخره فرهنگ سازی شود. چون گذشتگان بر گردن ما حقی داشته و آیندگان نیز حقی دارند.

« بشود که برادری و دوستی که آرزوی همه ماست، به سویمان آید و دلهای مردان و زنان زرتشتی را شاد گرداند. »

« هات ۵۴ بند۱ »

« به امید پویایی و شکوفایی فرهنگ ایرانی زرتشتی »

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.